

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА

Виконала студентка 3 курсу
Корж Аліна Сергіївна

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ ЕЛЕКТРОТРАВМІ:

- ⦿ Надання першої допомоги при ураженні струмом залежить від стану потерпілого. **Швидко оцінити клінічний стан потерпілого можна за 15-20 секунд за такими ознаками:**
- ⦿ ясне, порушене чи відсутнє свідомість;
- ⦿ рожеві, бліді або синюшні губи;
- ⦿ нормальні або розширені зіниці;
- ⦿ нормальне, порушене чи відсутнє дихання;
- ⦿ хороший, поганий або відсутній пульс.
- ⦿ Після оцінки стану потерпілого необхідно вибрати правильний алгоритм надання долікарської допомоги. Якщо дихання і пульс відсутні, зіниці розширені, а губи і шкіра мають синюшний відтінок, то це свідчить про настання клінічної смерті, слід негайно приступати до **реанімаційних дій**: Зробити штучне дихання і непрямий масаж серця.

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ УРАЖЕННІ БЛИСКАВКОЮ:

- При ураженні блискавкою дуже важливим є правильне та своєчасне надання допомоги. Якщо потерпілий не втратив свідомість, його потрібно перенести в приміщення, покласти в ліжко та зігріти: розтерти шкіру рук, ніг, тулуба, дати випити гарячий чай чи каву. Після цього потерпілого необхідно відправити у лікарню. Якщо потерпілий втратив свідомість, його кладуть на спину, підстеляють ковдру або одяг і розстібають комір, послаблюють пояс. Тоді розтирають горілкою щоки, груди - мокрим рушником або хустинкою, а лице обприскують холодною водою. Якщо є нашатирний спирт, то ним змочують вату і час від часу дають нюхати. Після того як потерпілий приходить до тями, йому дають випити міцний чай, 15-20 крапель валеріани, розведених водою, і відправляють до лікарні. У тих випадках, коли потерпілий не дихає або дихання поверхневе, потрібно робити штучне дихання «з рота в рот», а якщо пульс не прослуховується - закритий масаж серця. Дітям у віці 10-12 років закритий масаж серця потрібно проводити однією рукою і робити у хвилину 60-80 поштовхів. Потрібно пам'ятати, що коли проводять вдювання повітря в рот або в ніс потерпілого, масаж серця не роблять.

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ УТОПЛЕННІ:

- Перша допомога при утопленні повинна бути надана відразу ж після вилучення постраждалого на сушу. Якщо він не дихає, то необхідно приступати до штучного дихання, яке виконується наступним чином:
- Покладіть постраждалого на тверду поверхню, закинувши голову назад;
- З підручних матеріалів (одягу, подушок і т.д.) змайструєте валики і покладіть один під плечі і два з боків голови;
- Звільніть груди, живіт і шию потерпілого від тиску одягу;
- Відкрийте рот і висунете нижню щелепу.
- Якщо в роті є блювотні маси, видаліть їх;
- Затисніть потерпілому ніс і, зробивши вдих, обхопіть своїми губами його рот. Потім поступово і плавно видихніть повітря; Якщо після проведених заходів потерпілий не почав дихати, то дорахував до 4, повторіть вдих. При відсутності серцебиття одночасно з штучним диханням необхідно виконувати закритий масаж серця:
- Покладіть свої долоні (одна на одну) на груди потерпілому;
- Випряміть руки в ліктях і всією своєю вагою натисніть на неї;
- Зробити необхідно не менше 30 натискань, тривалість кожного близько 1 секунди. Виконуючи поперемінно штучне дихання і непрямий масаж серця (кожні 30 натискань на грудну клітку «розбавляти» двома вдихами), можна підтримати життя людини, що не подає ознак життя, близько години. Тому робити ці процедури необхідно до появи дихання або до приїзду швидкої допомоги.

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ ПОВІШЕННІ

- Перша допомога: тіло повішеного треба підняти, не порушуючи вузла, зняти петлю; якщо потерпілий ще живий, йому роблять штучне дихання, вводять серцеві і збуджують дихання засоби. В подальшому можуть спостерігатися значні порушення з боку центральної нервової системи, нерідко розвивається набряк, чи запалення легенів, від якого хворий може померти через кілька годин або днів, тому необхідно спеціальне лікування під наглядом лікаря.

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ СТОРОННЬОМУ ТІЛІ У ВУСІ:

- Спробуйте при хорошому освітленні побачити сторонній предмет. Якщо воно НЕ ГЛИБОКО, укладіть потерпілого на бік, так щоб пошкоджене вухо виявилось внизу або поверніть голову потерпілого на бік, і злегка рухаючи вушну раковину, попросіть потрясти його головою. Для видалення чужорідного тіла пінцетом можна користуватися тільки у дорослих і тільки в тому випадку, якщо немає ризику проштовхнути чужорідне тіло глибше в слуховий прохід.

Якщо в слуховий прохід потрапило комаха, то для початку попросіть постраждалого потрясти головою. Зазвичай комаха самостійно знаходить вихід. Якщо ні, то можна капнути в слуховий прохід кілька крапель олії, краще прокип'яченого і остудженого.

А потім можна поступово і обережно промивати вухо краплями теплої води.

Якщо всі перераховані заходи не призводять до позитивного результату, терміново зверніться до фахівця в отоларингології - лікареві отоларіноголога.

До консультації з лікарем дитині накладіть на вухо пов'язку і простежте, щоб він не проштовхнув чужорідне тіло ще глибше.

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ СТОРОННЬОМУ ТІЛІ У: НОСІ, ОЦІ, ГОРТАНІ, ГОРЛІ, ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХАХ:

○ Ніс:

Огляньте ніс потерпілого при хорошому освітленні (можна використовувати кишеньковий ліхтарик). Якщо чужорідне тіло знаходиться в межах видимості, попросіть дитину сморкнутися, виштовхуючи повітря тільки з однієї половини носа, де знаходиться застряглий предмет, в той час як ви затиснете йому другу половину. Іноді це допомагає успішно впоратися з проблемою. Якщо чужорідне тіло залишається в носі - терміново звертайтеся до відділення отоларингології.

- Око:
- 1. Кілька секунд поморгати - пушинка або смітинка впливе разом зі сльозою.
- 2. Якщо не допомогло, потрібно промити потерпілий очей. Для цього краще взяти спеціалізовані засоби (протизапальні антибактеріальні), наприклад, 0,25 р-р левоміцетину або 30% розчин альбуциду. З допомогою очної піпетки безперервно закопуйте по кілька крапель 5-7 разів поспіль. Для того, щоб краплі потрапили в очну щілину, потрібно відтягнути повіки двома пальцями.
- 3. Тільки якщо немає нічого їх вищеперелічених засобів, можна промити очі прохолодною кип'яченою водою, а в крайньому випадку - водою з-під крана.
- 4 . Після описаних процедур поводите очима з одного боку в бік.

ГОРТАНЬ, ГОРЛО, ДИХАЛЬНІ ШЛЯХИ:

- Для видалення чужорідного тіла із верхніх дихальних шляхів необхідно різко та сильно відкашлятись. Якщо це не допомагає, то необхідно спробувати один з прийомів самодопомоги. Потерпілий обома руками різкими поштовхами натискує на верхню частину живота. Другий прийом полягає в тому, що потерпілий різко нахиляється вперед, впирається животом у спинку крісла та перевішується через неї. Підвищений тиск, що створюється в черевній порожнині при виконанні обох прийомів, передається через діафрагму на грудну порожнину, що сприяє виштовхуванню чужорідного тіла з верхніх дихальних шляхів.

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ УКУСАХ ТВАРИН:

- **Перша допомога:**
- Добре промийте рану водою з милом.
- Притисніть рану на пару хвилин стерильною марлевою серветкою, щоб зупинити кровотечу.
- Після зупинки кровотечі обробіть краї рани настоянкою йоду і нанесіть мазь з антибіотиком (наприклад мупіроцин) або інших протимікробних засобом.
- Покладіть на рану стерильну марлеву пов'язку.
- Зверніться за медичною допомогою в травматологічний пункт в цей же день.
- Якщо в останні 5 років Вам не робили щеплення від правця, обов'язково скажіть про це лікареві.
- Обов'язково повторно зверніться до лікаря, якщо:
- відзначається біль, почервоніння і припухлість в області рани
- з'явилися виділення і неприємний запах з рани
- підвищилася температура тіла (вище 38,0 ° C)

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА ПРИ ОТРУЕННІ: ХІМІКАТАМИ, АЛКОГОЛЕМ, БАРБІТУРАТАМИ , ГРИБАМИ, ПРИ БОТУЛІЗМІ

- ⦿ Хімікати:
- ⦿ При отруєнні засобами хімічної промисловості (крім лугів і кислот), сільськогосподарськими отрутами - інсектицидами, гербіцидами та іншими, при попаданні їх в шлунок потрібно зробити наступне.
- ⦿ Викликати блювоту, промити шлунок слабо-рожевим розчином марганцівки (8-10 склянок).
- ⦿ Випити сольове проносне (глауберова сіль, магнезія). **Увага!** Як проносне можна використовувати масляні препарати (касторове масло та інше), так як багато отрутохімікати цієї групи добре розчиняються в жирах.
- ⦿ Зателефонувати до швидкої допомоги і обов'язково сказати назву отрути і діячу речовину (вказано на упаковці).
- ⦿ Рясне питво.

⦿ Алкоголь:

- ⦿ Спровокувати блювоту і промити шлунок, випивши 5-6 склянок теплої кип'яченої води або слабкий розчин соди.
- ⦿ Прийняти будь ентеросорбент.
- ⦿ Давати вдихнути нашатирний спирт.
- ⦿ Рясне питво, бажано підкисляти воду лимонним соком або аскорбінової кислотою.
- ⦿ Прийняти сольове проносне (магнію сульфат 4-6 чайні ложки на 1 літр води).
- ⦿ У важких випадках робити штучне дихання і закритий масаж серця.
- ⦿ Для стимуляції функцій серця і дихання рекомендується пити міцно заварений чай, каву.

- Барбітурати:
- Невідкладна допомога: промивання шлунку за допомогою товстого зонда з подальшим введенням сольового проносного, очисна клізма, активоване вугілля. При комі з порушенням дихання - штучне дихання. Для видалення всмоктався отрути застосовують форсований діурез. При отруєннях барбітуратами особливо важлива рання профілактика пролежнів, пневмоній.

- ⦿ **Гриби:**
- ⦿ Багаторазово промивати шлунок, даючи пити воду або слабкий розчин марганцівки, і викликаючи блювоту.
- ⦿ Прийняти проносні. Не можна зупиняти пронос, так як це сприяє видаленню отрути з кишечника.
- ⦿ Рясне питво, рекомендуються відновлюють розчини (“Регідрон”, “Гідровіт”).
- ⦿ Прийом будь-яких сорбентів, можна активоване вугілля.
- ⦿ Укутувати, зігрівати грілками.
- ⦿ Обов’язково звернутися до лікаря, так як багато грибів мають віддалену у часі дію. Потрібна термінова госпіталізація.

- **Ботулізм:**
- Випити велику кількість води з харчовою содою (2 столові ложки на літр), викликати блювоту. Повторити кілька разів.
- Прийняти сольове проносне (магnezія - 1 ампула на половину літра води, глауберова сіль).
- Через 30 хвилин, якщо до цього часу не приїхала бригада швидкої допомоги, дати потерпілому будь-який ентеросорбент.
- При зупинці серця і / або дихання проводите реанімацію до відновлення функцій або до приїзду швидкої допомоги.
- При наданні першої допомоги важливо спочатку забезпечити себе і потерпілого від дії отрути, потім оцінити стан хворого і тільки після цього приступати до заходів з надання долікарської допомоги.